

آیین‌نامه تأسیس شرکتها و مؤسسات

کارگزاری ترابری دریائی مصوب جلسات ۴۷ تا ۵۱

مصوب:

شورای عالی هماهنگی ترابری کشور

سال تصویب: ۱۳۶۵

با اصلاحات و الحاقات بعدی

فصل اول: کلیات

ماده ۱:

اقدام به تأسیس هر نوع شرکت یا موسسه کارگزاری ترابری دریایی اعم از دولتی، تعاونی و خصوصی در جهت ارائه خدمات مندرج در این آیین‌نامه در بنادر تابعه موکول به اخذ مجوز از سازمان بنادر و کشتیرانی^۱ می‌باشد.

ماده ۲:

❖ انواع شرکتها و مؤسسات کارگزاری ترابری دریایی^۲ مندرج در این آیین‌نامه عبارتند از:

۱. نمایندگی کشتیرانی
۲. تخلیه و بارگیری (خن‌کار)
۳. تخلیه و بارگیری (دوبه‌کار)
۴. بارشماری
۵. آبرسانی و سوخت‌رسانی
۶. تدارکاتی (آذوقه‌رسانی، شستشوی البسه، گازرسانی)
۷. عملیات کانتینری
۸. کمک و نجات
۹. غواصی
۱۰. تأمین پرسنل و تجهیزات
۱۱. بازرسی کشتی و کالای کشتی‌ها
۱۲. باربندی (لشینگ)

ماده ۳:

اعطای مجوز فعالیت به شرکتها و مؤسسات موضوع این آیین‌نامه و نظارت لازم در امور مربوط به نحوه فعالیت آنها توسط سازمان بنادر و کشتیرانی بعمل می‌آید.

ماده ۴:

^۱ در حال حاضر منظور سازمان بنادر و دریانوردی می‌باشد.

^۲ در حال حاضر، ملاک عمل اعطای مجوز فعالیت به شرکتها و مؤسسات کارگزاری ترابری دریایی (مندرج در ماده دو) به شرح ذیل می‌باشد:

- بند یک، صدور مجوز شرکت‌های «نمایندگی کشتیرانی» بر اساس آیین‌نامه جدیدی با عنوان «آیین‌نامه صدور مجوز و نحوه فعالیت شرکت‌های نمایندگی کشتیرانی» مصوب سال ۱۳۹۱ شورایی عالی هماهنگی ترابری کشور می‌باشد.
- بند ۲، صدور مجوز شرکت‌های «تخلیه و بارگیری (خن‌کار)» بر اساس آیین‌نامه جدیدی با عنوان «آیین‌نامه صدور مجوز و نحوه فعالیت شرکت‌های تخلیه و بارگیری در بنادر کشور» مصوب سال ۱۳۸۸ شورایی عالی سازمان بنادر و دریانوردی می‌باشد.
- بند ۳، در حال حاضر، موضوع فعالیت «تخلیه و بارگیری (دوبه‌کار)» در فعالیت «تخلیه و بارگیری» بند دو ادغام شده است.
- بند ۴، صدور مجوز شرکت‌های «بارشماری» بر اساس آیین‌نامه جدیدی با عنوان «آیین‌نامه صدور مجوز و نحوه فعالیت شرکت‌های بار شماری در بنادر کشور» مصوب سال ۱۳۸۸ شورایی عالی سازمان بنادر و دریانوردی می‌باشد.
- بند ۵، به دو بخش تفکیک شده و صدور مجوز شرکت‌های «آب‌رسانی» بر اساس آیین‌نامه جدیدی با عنوان «آیین‌نامه صدور مجوز و نحوه فعالیت شرکت‌های آب‌رسانی» و صدور مجوز شرکت‌های «سوخت‌رسانی» بر اساس آیین‌نامه جدیدی با عنوان «آیین‌نامه صدور مجوز و نحوه فعالیت شرکت‌های سوخت‌رسانی» مصوب سال ۱۳۸۸ شورایی عالی سازمان بنادر و دریانوردی می‌باشد.
- بند ۶، در حال حاضر موضوع فعالیت «تدارکاتی» در فعالیت «نمایندگی کشتیرانی» ادغام شده است.
- بند ۷، صدور مجوز شرکت‌های «عملیات کانتینری» بر اساس آیین‌نامه جدیدی با عنوان «آیین‌نامه صدور مجوز و نظارت بر نحوه فعالیت شرکت‌های خدمات فنی پشتیبانی کانتینر» مصوب سال ۱۳۹۱ شورایی عالی سازمان بنادر و دریانوردی می‌باشد.
- بند ۸، صدور مجوز شرکت‌های «کمک و نجات» کماکان بر اساس مفاد همین آیین‌نامه صورت می‌پذیرد.
- بند ۹، صدور مجوز شرکت‌های «غواصی» بر اساس آیین‌نامه جدیدی با عنوان «آیین‌نامه صدور مجوز و نحوه فعالیت شرکت‌های غواصی» مصوب سال ۱۳۹۱ شورایی عالی سازمان بنادر و دریانوردی می‌باشد.
- بند ۱۰، صدور مجوز شرکت‌های «تامین پرسنل و تجهیزات» در سال ۱۳۹۵ متوقف و از ابتدای سال ۹۶ بخش «تامین پرسنل» در قالب «دستورالعمل صدور و فعالیت کاربایی تخصصی دریایی» مصوب وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ساماندهی گردید.
- بند ۱۱، صدور مجوز شرکت‌های «بازرسی کشتی و کالای کشتی‌ها» کماکان بر اساس مفاد همین آیین‌نامه صورت می‌پذیرد.
- بند ۱۲، در حال حاضر، موضوع فعالیت «باربندی (لشینگ)» در فعالیت «تخلیه و بارگیری» بند دو ادغام شده است.

کلیه اشخاص حقیقی یا حقوقی که قصد ایجاد و یا توسعه شرکت و یا اقدام به انجام خدمات و عملیات مذکور در ماده یک این آیین‌نامه را دارند ابتدا باید درخواستی حاوی مشخصات کامل متقاضی سابقه کار و نوع شرکت و یا مؤسسه و وسایل و تجهیزات و سایر امکانات در اختیار را تنظیم و جهت بررسی به سازمان بنادر و کشتیرانی تسلیم نمایند.

ماده ۵:

سازمان بنادر و کشتیرانی با رعایت مفاد این آیین‌نامه نسبت به درخواست متقاضیان اظهار نظر می‌نمایند.

➤ **تبصره:** در صورتی که نظر سازمان بنادر و کشتیرانی حاکی از رد درخواست باشد بایستی علل و جهات رد ظرف مدت ۳ ماه پس از وصول درخواست به متقاضی ابلاغ گردد و مشارالیه می‌تواند پس از رفع نواقص اعلام شده مجدداً درخواست خود را به سازمان بنادر و کشتیرانی تسلیم نماید.

ماده ۶:

کلیه اشخاص حقیقی یا حقوقی که قبل از تصویب این آیین‌نامه به فعالیت مذکور اشتغال داشته‌اند، مکلف هستند پس از تصویب این آیین‌نامه ظرف مدت شش ماه از تاریخ ابلاغ، ضوابط و شرایط مقرر در آیین‌نامه را رعایت نموده و پروانه‌ها و اجازه‌نامه‌های مقرر را پس از انطباق وضع خود با آیین‌نامه تحصیل نمایند در غیر این صورت سازمان بنادر و کشتیرانی در پایان مهلت مذکور از فعالیت آنان در بنادر جلوگیری بعمل خواهد آورد.

ماده ۷:

پس از وصول درخواست متقاضی و رسیدگی و قبول تایید آن مراتب از طریق سازمان بنادر و کشتیرانی به اداره ثبت شرکتها و متقاضی جهت انجام تشریفات ثبت شرکت ابلاغ خواهد شد.

ماده ۸:

به شرکتها و مؤسسات واجد شرایط در این آیین‌نامه پس از تحصیل مجوز پروانه فعالیت در زمینه تقاضا تسلیم خواهد شد.

ماده ۹:

مدت اعتبار مجوز فعالیت چهار سال تمام خواهد بود و شرکتها و مؤسسات موضوع این آیین‌نامه می‌توانند در صورت تمایل نسبت به تمدید آن با رعایت مفاد این آیین‌نامه اقدام لازم معمول دارند.

➤ **تبصره:** پروانه فعالیت باید در دفتر مرکزی محل فعالیت شرکت یا مؤسسه به نحو قابل رؤیت نصب گردد و صرفاً دارنده مجوز فعالیت حق استفاده از آن را دارد.

ماده ۱۰:

در صورتی که شرکتها و مؤسسات موضوع این آیین‌نامه در مدت چهار سال متوالی هیچگونه فعالیتی نداشته باشند، سازمان بنادر و کشتیرانی از تمدید پروانه فعالیت شرکت یا مؤسسه خودداری می‌نمایند.

ماده ۱۱:

به شرکتها و مؤسسات متقاضی، مجوز فعالیت در بیش از یک رشته از فعالیتهای مذکور در ماده ۲ این آیین‌نامه داده نخواهد شد.

➤ **تبصره:** در صورتی که شرکت یا مؤسسه‌ای به تشخیص سازمان بنادر قادر به فعالیت در سایر رشته‌های مندرج در ماده ۲ باشد می‌تواند حداکثر در سه رشته با احراز شرایط لازم اقدام به دریافت مجوز فعالیت نماید.

ماده ۱۲:

❖ **شرکتها و مؤسساتی که به موجب این آیین‌نامه موفق یاخذ مجوز فعالیت می‌شوند مکلف به رعایت موارد زیر می‌باشند:**

۱. گزارش عملیات فعالیت سالانه خود را در فرودین ماه هر سال - کتباً به سازمان بنادر و کشتیرانی جهت درج در پرونده شرکت تسلیم نمایند.

۲. مقاصد حساب ارزی و ریالی در ارتباط با سازمان بنادر و کشتیرانی را در فرودین ماه هر سال و مقاصد حساب مالیاتی یا مدارک مربوط به تسلیم اظهارنامه مالیاتی را در زمان مقرر به سازمان مذکور تسلیم نمایند.

۳. برای جبران خسارات احتمالی ناشی از فعالیت در محوطه‌ها و اماکن و آب‌های بندری شرکتها ملزم به تسلیم سفته معتبر قابل قبول سازمان بنادر و کشتیرانی به شرح زیر می‌باشند:

الف) نمایندگی کشتیرانی	دو میلیون ریال
ب) تخلیه و بارگیری (خن کار)	یک میلیون ریال
ج) تخلیه و بارگیری (دوبه کار)	بیست میلیون ریال
د) بارشماری	یک میلیون ریال
هـ) آبرسانی	بیست میلیون ریال
و) تدارکاتی (آذوقه‌رسانی و شستشوی البسه گازرسانی)	دو میلیون ریال
ز) عملیات کانتینری	ده میلیون ریال
ح) کمک و نجات	پنجاه میلیون ریال
ط) غواصی	یک میلیون ریال
ی) تأمین پرسنل و تجهیزات	یک میلیون ریال
ک) بازرسی کشتی و کالای آن	یک میلیون ریال
ل) باربندی (لشینگ)	یک میلیون ریال

۴. هرگونه تغییرات در اساسنامه، شرکتنامه و شعب و مرکزی، تلفن، تلکس شرکت و یا مؤسسه را بلافاصله کتباً به سازمان بنادر و کشتیرانی اطلاع دهند.

۵. دارندگان امضاء مجاز برای مکاتبه را کتباً به سازمان بنادر و کشتیرانی معرفی نمایند.

۶. مسئولین و نمایندگان را که نیاز به رفت و آمد در بنادر دارند - کتباً به بنادر تابعه ذیربط معرفی نمایند.

۷. تعرفه‌های و نرخ‌های دولت جمهوری اسلامی مرتبط با موضوع عملیاتی که به آن اشتغال دارند را بطور کامل رعایت نمایند.

۸. مقررات و دستورالعمل‌ها و ضوابط مورد عمل سازمان بنادر و کشتیرانی را بطور کامل رعایت نمایند.

✓ فصل دوم - شرایط

ماده ۱۳:

❖ مدیران عامل شرکتها و مسئولین مؤسساتی که قصد انجام خدمات و فعالیتهای مقرر در این آیین‌نامه را دارند بایستی واجد شرایط ذیل باشند:

۱. ایرانی و مقیم ایران
۲. متدین به یکی از ادیان رسمی کشور جمهوری اسلامی ایران
۳. حداقل سن ۲۵ سال تمام
۴. گواهی پایان خدمت نظام و وظیفه یا معافیت دائم
۵. نداشتن سوء پیشینه کیفری و هر نوع پیشینه سوء سیاسی به تشخیص وزارت اطلاعات
۶. عدم اعتیاد به مواد مخدر
۷. آشنایی به زبان انگلیسی
۸. داشتن مدرک تحصیلی حداقل دیپلم با پنج سال یا لیسانس با سه سال سابقه کار مفید در زمینه فعالیت مورد تقاضا مندرج در ماده ۲
۹. عدم اشتغال بکار در مؤسسات و سازمانهای دولتی و وابسته به دولت و تحت پوشش و نهادهای انقلاب اسلامی و شهرداریها

➤ تبصره ۱:

❖ به منظور احراز سابقه کار مفید، تأیید یکی از مراجع ذیل ضروریست:

- ۱) مؤسسات و سازمانهای دولتی و یا وابسته به دولت و یا تحت پوشش ذیربط
- ۲) بخش خصوصی با تأیید سازمان تأمین اجتماعی
- ۳) نهادهای انقلاب اسلامی

➤ تبصره ۲:

مدیران عامل شرکتهای تعاونی تابع وزارت تعاون موضوع این آیین‌نامه در صورت درخواست و تأیید وزارت تعاون از شمول ماده و

تبصره و فوق مستثنی می‌باشند.

➤ تبصره ۳:

افراد بومی استان سیستان و بلوچستان از داشتن سابقه کار مفید موضوع مفاد ماده فوق جهت اخذ مجوز فعالیت در بنادر تابعه استان معاف می‌باشند.

➤ **تبصره ۴:**

منظور از افراد بومی کسانی هستند که در استان سیستان و بلوچستان متولد و در زمان تقاضا در استان مذکور ساکن می‌باشند.

➤ **تبصره ۵:**

در صورت وصول گزارش مبنی بر فساد اخلاقی مدیرعامل شرکت از ارگانهای ذیصلاح و تایید ارگانهای داخلی سازمان بنادر و کشتیرانی می‌تواند راساً نسبت به تعلیق فعالیتهای شرکت تا تعیین مدیرعامل جدید اقدام نماید.

ماده ۱۴:

❖ **رئیس و اعضاء هیئت مدیره ایرانی شرکتهای موسسات موضوع این آیین‌نامه بایستی واجد شرایط ذیل باشند:**

۱- ایرانی و مقیم ایران

۲- متدین به یکی از ادیان رسمی کشور جمهوری اسلامی ایران

۳- حداقل سن ۲۰ سال تمام

۴- گواهی پایان خدمت نظام وظیفه یا معافیت دائم

۵- نداشتن سوء پیشینه کیفری و هر نوع پیشینه سوء سیاسی به تشخیص وزارت اطلاعات

۶- عدم اعتیاد به موادمخدر

۷- عدم اشتغال بکار در موسسات و سازمانهای دولتی و وابسته به دولت و تحت پوشش نهادهای انقلاب اسلامی و شهرداریها

۸- داشتن تحصیلات حداقل ششم ابتدایی و تجربیات کافی به میزان دوسال سابقه کار معتبر

➤ **تبصره ۵:** در صورت وصول گزارشات مبنی بر فساد اخلاقی رئیس و یا اعضای هیئت مدیره شرکت از ارگانهای ذیصلاح و تایید ارگانهای داخلی سازمان، سازمان بنادر و کشتیرانی می‌تواند راساً نسبت به تعلیق فعالیت شرکت تا تعیین رئیس و اعضای جدید اقدام نماید.

ماده ۱۵:

کلیه سهام شرکتهای یا موسسات مشمول این آیین‌نامه بایستی با نام باشند.

ماده ۱۶:

شرکتهای دولتی و وابسته به دولت یا تحت پوشش دولت و نهادهای انقلاب اسلامی از شمول مفاد ماده ۱۰ بندهای ۲ و ۳ ماده ۱۲، سابقه کار مندرج در بند ۸ ماده ۱۳ مستثنی می‌باشد و ضمناً مدیران شرکتهای و موسسات دولتی موضوع این آیین‌نامه نمی‌توانند در هیچ یک از موسسات و سازمانهای دولتی و وابسته به دولت تحت پوشش نهادهای انقلاب اسلامی و شهرداریها به هر عنوان به کار دیگری اشتغال داشته باشند.

✓ فصل سوم - امکانات

ماده ۱۷:

❖ **متقاضیان تاسیس شرکتهای یا موسسات نمایندگی خطوط کشتیرانی ملزم به داشتن حداقل امکانات زیر می‌باشند:**

۱- دفتر کار و تلفن در مرکز یا مرکز استان و بندری که به فعالیت اشتغال دارند.

۲- تلکس در مرکز

ماده ۱۸:

❖ **متقاضیان تاسیس شرکتهای یا موسسات تخلیه و بارگیری (خن کار) ملزم به داشتن حداقل امکانات خرید می‌باشند:**

۱- دفتر کار در بندری که به فعالیت اشتغال دارند

۲- تلفن

۳- وسایل و تجهیزات تخلیه دویه کاری (سیم بکسل، یدک کش، دویه و جرثقیل)

۴- پرسنل مجرب به تعداد کافی

۵- وسایل ایمنی (کفش، کلاه، لباس و دستکش)

ماده ۱۹:

❖ متقاضیان تاسیس شرکتها و موسسات تخلیه و بارگیری (دوبه کار) ملزم به داشتن حداقل امکانات زیر می باشند:

- ۱- دفتر کار در بنداری که به فعالیت اشتغال دارند .
- ۲- تلفن
- ۳- وسایل و تجهیزات تخلیه و بارگیری (طناب، زنجیر، تاب، تور، لیفتراک و لودر)
- ۴- پرسنل مجرب به تعداد کافی
- ۵- وسایل ایمنی (کفش، کلاه، لباس و دستکش)

ماده ۲۰:

❖ متقاضیان تاسیس شرکتها و موسسات بارشماری ملزم به داشتن امکانات ذیل می باشند:

- ۱- دفتر کار در بنداری که به فعالیت اشتغال دارند .
- ۲- تلفن
- ۳- پرسنل بارشمار و سربارشماری به تعداد کافی بانظرمسئولین بندر .
- ۴- وسایل ایمنی - (کفش و کلاه)

ماده ۲۱:

❖ متقاضیان تاسیس شرکتها و موسسات آبرسانی و سوخت رسانی ملزم به داشتن امکانات ذیل می باشند:

- ۱- دفتر کار در بنداری که به فعالیت اشتغال دارند .
- ۲- تلفن
- ۳- تجهیزات آبرسانی و سوخت رسانی (بارج و یدک کش)
- ۴- پرسنل مجرب به تعداد کافی
- ۵- وسایل ایمنی (کفش، کلاه، لباس و دستکش)

ماده ۲۲:

❖ متقاضیان تاسیس شرکتها و موسسات تدارکاتی (آذوقه رسانی - شستشوی البسه، گازرسانی) ملزم به داشتن امکانات ذیل می باشند:

- ۱- دفتر کار در بنداری که به فعالیت اشتغال دارند .
- ۲- تلفن
- ۳- وسایل نقلیه (وانت بار).
- ۴- دارا بودن امکانات لازم در رابطه با موضوع شرکت یا موسسه

ماده ۲۳:

❖ متقاضیان تاسیس شرکتها و موسسات عملیات کانتینری ملزم به داشتن امکانات ذیل می باشند:

- ۱- دفتر کار، محوطه و انبار (خارج از محوطه بندر) در بندار مورد فعالیت
- ۲- تلفن و تلکس
- ۳- تجهیزات کافی و مناسب جهت حمل و نقل، تخلیه و بارگیری کانتینر

ماده ۲۴:

❖ متقاضیان تاسیس شرکتهای کمک ونجات (SALVAGE) ملزم به داشتن امکانات ذیل می باشند:

- ۱- دفتر کار در بندار مورد فعالیت
- ۲- تلفن و تلکس
- ۳- وسایل و تجهیزات لازم (سیم بکسل، یدک کش مجهز به دستگاه‌های اطفاء حریق، جرثقیل و دوبه).
- ۴- پرسنل مجرب به تعداد کافی
- ۵- وسایل ایمنی (کفش، کلاه، لباس و دستکش)

ماده ۲۵:

❖ متقاضیان تاسیس شرکتها و موسسات غواصی ملزم به داشتن حداقل امکانات ذیل می باشند:

- ۱- دفتر کار در بنادر مورد فعالیت
- ۲- تلفن
- ۳- وسایل و تجهیزات و لباس غواصی کامل و قایق موتوری
- ۴- پرسنل مجرب و غواص با گواهینامه نیروی دریایی جمهوری اسلامی ایران یا سایر مراجع ذیصلاح به تعداد کافی

ماده ۲۶:

❖ متقاضیان تاسیس شرکتها و موسسات تامین پرسنل و تجهیزات ملزم به داشتن امکانات ذیل می باشند:

- ۱- دفتر کار در بنادر مورد فعالیت
- ۲- تلفن
- ۳- گواهینامه ناخدایی

ماده ۲۸:

❖ متقاضیان تاسیس شرکتها و موسسات بازرسی کشتی و کالای آن ملزم به داشتن امکانات ذیل می باشند:

- ۱- دفتر کار در مرکز و بنادر مورد فعالیت
- ۲- تلفن و تلکس
- ۳- گواهی نامه بازرسی کشتی از یکی از موسسات بین‌المللی
- ۴- پرسنل مجرب و کافی .
- ۵- داشتن وسایل و امکانات لازم در رابطه با موضوع شرکت

ماده ۲۹:

مرجع تشخیص کمی و کیفی پرسنل مجرب و مکفی و تجهیزات و وسایل ایمنی و سایر موارد مربوط به امکانات شرکتها و مؤسسات مندرج در این آیین‌نامه سازمان بنادر و کشتیرانی می‌باشد.

ماده ۳۰:

در صورت عدم رعایت موارد مندرج در این آیین‌نامه و همچنین ضوابط و مقررات سازمان بنادر از طرف شرکتها و موسسات کارگزاری ترابری دریایی، سازمان بنادر و کشتیرانی برحسب مورد و به ترتیب به تذکر کتبی و اخطار کتبی و توقف فعالیت شرکت یا موسسه در محوطه بنادر حداکثر به مدت دو ماه اقدام می‌نماید. در صورتی که در پایان مهلت مذکور شرکتها و موسسات کارگزاری ترابری دریایی موفق به انطباق خود با آیین‌نامه نگردند سازمان بنادر و کشتیرانی می‌تواند پروانه شرکت یا موسسه را به حالت تعلیق در آورده و از فعالیت آنان جلوگیری نماید.

➤ **تبصره:** در صورت وصول گزارش و مدارک از ارگانه‌های ذیصلاح و طرح اتهام در مراجع قضایی نسبت به شرکتها و موسسات موضوع این آیین‌نامه موضوع از طرف سازمان بنادر به کمیسیون متشکل از نمایندگان وزارت کشور اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و سازمان بنادر و کشتیرانی که در سازمان بنادر و کشتیرانی تشکیل می‌گردد ارجاع و سازمان و کشتیرانی براساس نظر و رای کمیسیون مذکور تعلیق یا عدم تعلیق شرکت یا موسسه اقدام خواهد نمود .

کمیسیون مذکور در صورت لزوم از افراد و سازمانهای ذیصلاح جهت مشاوره دعوت بعمل خواهد آورد. /